

Újra tömörfa?

» *Milánói jegyzet* «

*Vadas József*¹

¹ NymE FMK, Alkalmazott Művészeti Intézet

A milánói bútorvásár – hivatalos nevén a Salone Internazionale del Mobile – a maga nemében a kontinens legnagyobb érdeklődést kiváltó eseménye. Idén is – válság ide, válság oda – megközelítően két és félezer cég vett részt rajta harminc országból. A vásár hiteles képet ad a kortárs bútorgyártás és tervezés jelen állapotáról. Az üzletkötők mellett ezért is olyan sok a rendezvényen a szakember látogató: szakíró, mérnök és designer. Ez utóbbiak főként arra kíváncsiak, milyen új formai-stiláris tendenciák jelentkeznek, amelyek meghatározóak mind az anyaghasználatban, mind a technológiában.

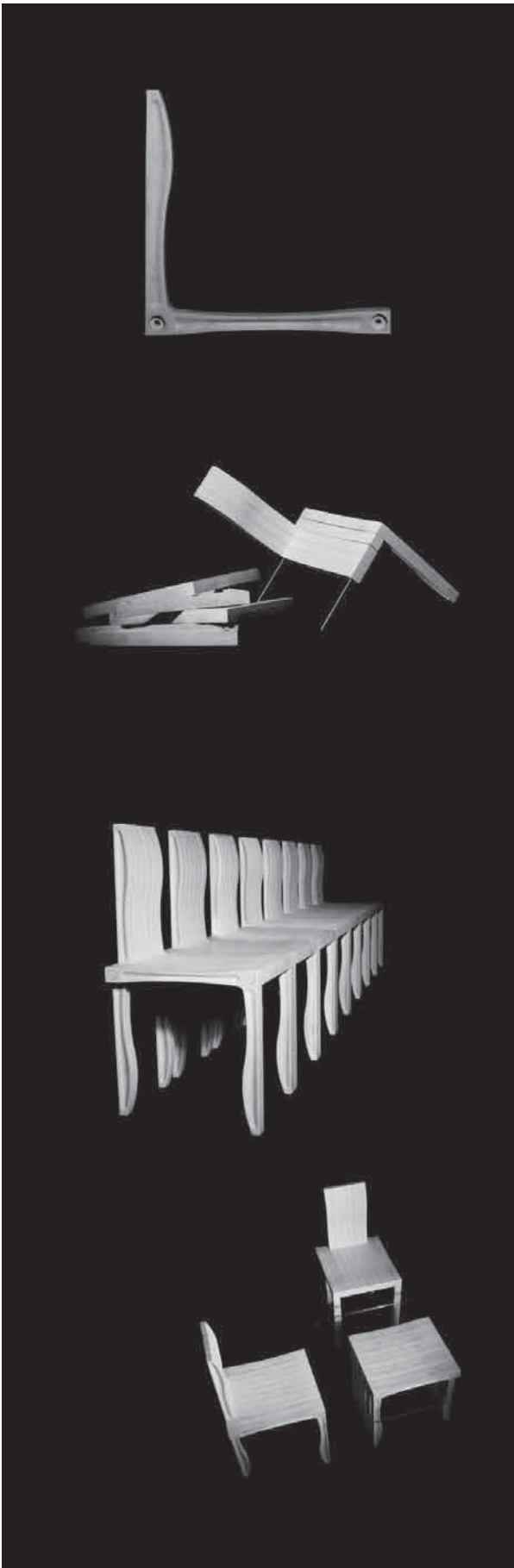
A fa, amely a bútorgyártásnak évszázadokon át szinte kizárólagos alapanyaga volt, a modern korban elvesztette korábbi hegemoniáját. A tizenkilencedik

században és a huszadik elején a fém rendítette meg egyeduralmát, ezt csak fokozta a második világháborút követően a műanyag fényes karrierje, amely mind a mai napig tart, s akkor még nem szóltunk arról, hogy a famegmunkálás technológiája szintén átalakult, elsősorban a falemezek megjelenésének köszönhetően.

Az elmúlt években – a globális felmelegedés már mindennapjainkban is érzékelhető káros hatásai következtében – a gazdaságban mind nagyobb hangsúlyt kaptak a környezetvédelem szempontjai. Ez a szemléletváltás a bútorgyártásra is hat. S nem csupán a műanyag-technológiák fejlődnek: ma már a plasztikból készült tárgyak jó része is lebomlik. Nem lehet nem észrevenni, hogy nő a reciklikus

1. kép Mario Botta: Asztal ülőkékkel (Riva)

2. kép Shigeru Ban: One szék (Artek)¹

3. kép Karl Auer: Vitrin (Team7)

anyagokból tervezett bútorok aránya, továbbá ismét hódít a tölörfa. Az előbbire példa a neves finn építész és iparművész, Alvar Aalto alapította és az ő szellemi örökségét tudatosan vállaló Artek cég újdonsága, a világhírű – címlapunkon látható – Shigeru Ban által jegyzett One szék, amelynek már a szlogenje (One chair is enough) is hadat üzen a természeti erőforrások véges voltára fittyet hányó fogyasztói szemléletnek. A tölörfa erényeire (tartósság és szépség) több cég is épít produkciójában; közülük kettőt emelnék ki, amelyek már az év eleji hasonló kölni vásáron is feltűntek. Az egyik az osztrák Team7, a másik az olasz Riva, amelynek nem kisebb nagyság, mint Mario Botta tervezett mintegy tíz méteres asztalt és hozzá egyszerű mértani formái révén a fa esztétikáját maximálisan érvényesítő pompás ülőkéket.

¹Fotó: Aino Huovio, forrás: www.artek.fi